

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica šte. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . „ 2.—
četrtna . . . „ 1.—
Posam. šte. . . „ 0.10

Št. 6.

V Ljubljani, dne 7. januarja 1910.

Leto V.

Ljubljana, na praznik Sv. Treh Kraljev.

Socialni demokratje pridigajo na svojih shodih in vpijejo v svojih listih: Delavci, samo socialna demokracija vas bo rešila in vas bo na noge postavila, mi smo rešitelji delavskega ljudstva. Cerkev vas opozarja samo na onostransko življenje, vas tlači k tlom, samo da vas kapitalisti čim hujše izžemajo. Kaj je na tem resnice? Ali je res socialna demokracija tisti mesija delavskega ljudstva, tisti odrešitelj bede in pomanjkanja. Poglejmo.

1. Socialni demokratje so sovražniki vsakega verstva. Kdor te ljudi pozna, o tem ne bo dvomil. Njih spisi, njih časopisje, njihovi agitatorji tega tudi nič ne prikrivajo; ker je socialna demokracija protiverska, zato je tudi delavskim koristim pogubna! Zakaj? Delavci stavijo delodajalcu, državi in človeški družbi razne zahteve. Delavec hoče živeti in sicer pošteno, zato zahteva skrajšanje delavnega časa, zahteva, da upoštevajo pri sklepanju delavskih pogojev, zahteva različnih zakonov, ki ga najščitijo in varujejo pred izkoriščanjem kapitalistov, pred nevarnostmi pri delu. Vse to pa zahteva v imenu pravičnosti. Na to se vedno sklicuje. Kjer pa vere v Boga ni, tam tudi pravičnosti ni. Vsako sklicevanje delavstva na pravičnost, kjer brezvestnost in nevera vlada, je udarec v vodo, so besede gluhim. Bog je varuh pravice in maščevalec krivic. Več ko je vestnosti in verskega življenja v človeški družbi, več bo tudi pravičnosti in delodajalci, in preje se bodo delavske zahteve uresničile in izpolnile. Kdo pa je največji izkoriščevalec delavstva, ali niso judje in liberalni magnati, fabrikantje, ki so svoje versko prepričanje že zdavnaj med staro šaro vrgli? Kaj pomaga pri teh ljudeh sklicevanje na pravičnost, na vest, ki jo nobene nimajo. Zato pa izkopava socialna demokracija s svojo protiversko gonjo tla vsaki pravični preuredbi delavskih zahtev in koristi. Bolj ko bo človeška druž-

ba izpolnjevala svoje verske dolžnosti, tem bolj se bo zavedala tudi svojih dolžnosti nasproti delavcem.

2. Socialna demokracija si obeta zboljšanje delavstva, si obeta boljših časov takrat, ko se bodo sedanje oblike držav v prah razrušile in nastale delavske, socialistične države, v katerih bo imel delavec prvo besedo. Preje, pravijo, ne bo delavcu dobro, dokler ne staremo vse te sedanje družabne oblike; zato pridigajo že desetletja revolucijo, punt, nasilje; kri mora teči, preje ne bo nič. — Tako postopanje in tako socialistično prerokovanje je nesmiselno, to so delavske sanje, popolnoma jalove, ki bodo zmeraj sanje ostale. Skušnje nas uče, da bo težko kdaj od tega prišlo, in recimo, ako bi tudi prišlo enkrat do tega, kaj pa bo sedanje delavstvo od tega imelo. Mi sedaj živimo, in sedaj hočemo zboljšanje. S takim postopanjem se samo odvrta pozornost delavskega ljudstva od sedanjih praktičnih potreb in zahtev in se tolaži z nekim meglenim sanjavi upanjem na lepše čase. Seveda takih rožnih časov nikoli ne bo! Socialna demokracija si vse obeta od revolucije, od punta; zato se je tudi večkrat upirala različnim delavskim zakonom in preuredbam, češ, to so malenkosti, to so drobtine, to so beračije, mi hočemo vse ali pa nič, s tem nam ni nič pomagano, s tem se nas le slepi. Zato so tudi nemški socialno-demokratski poslanci nešteto krat glasovali proti takim zakonom v nemškem državnem zboru: leta 1899 proti delavskemu zavarovanju, leta 1891 proti zakonu za delavsko varstvo, l. 1889 proti zakonu za starostno zavarovanje, l. 1884 proti zakonu za zavarovanje proti nezgodam in tako dalje. Iz teh podatkov razvidimo lahko vso »ljubezen in prijateljstvo« socialne demokracije do delavskih stanov. Zato pa, delavci oklepajmo se svojih krščanskih strokovnih organizacij, ki nam hočejo priboriti potem reda in zakonodaje tiste pravice, ki nam grede po božjem in človeškem pravu. Taka stvar seve ne pride čez noč; drobtina za drobtino,

ali gre vendar le, in čim več stanovske zavesti, čim več organiziranih delavcev, tem prej bomo dosegli svoje cilje.

× × ×

Stara skušnja uči, da je nevednost navadno zelo draga. Draga zaradi materialne škode, ki jo mora človek dostikrat trpeti vsled nevednosti. Še dražja pa zaradi duševne in družabno politične škode, katero trpe iz istega vzroka celi stanovi. Sedanji čas je zgodovinsko najpomembnejši, ker se preporaja družba v socialnem smislu. Dandanes bi moral vsak človek poznati tok, ki se vrši. Osobito pa je socialni preobrat pomemben za delavski stan. Delavec dobiva čimdalje več političnih pravic. Njega pomen za družbo se vedno bolj priznava. S povzdigo industrije in obrti se množi obrtni delavski stan, ki mora dobivati čimdalje več samostalnosti. Vsled tega je pa za delavstvo tudi zelo nujno, da si z lastno močjo povzdigne do popolnega spoznanja samega sebe. Zadeti pa spoznanja pravo pot v socialnem boju, je za vsakega posameznega delavca potrebno, kot vsakdanji kruh. Ako pomislimo, koliko delavcev se nahaja še, ki ne boro nobenega časopisa, ki ne vedo ali nečejo vedeti o kaki delavski organizaciji. Žive tja v en dan, brezbržno za vsako delavstvu koristno delovanje. O organizaciji nimajo nobenega pojma in si ga tudi ne skušajo dobiti. Koliko delavcev je danes še, ki se tolažijo v svoji bedi s kozarci »grenkega«, v katerem zgubljajo razum za svoje višje zadeve. Bolj izobraženim tovarišem se posmehujejo, ko jim ti prigovarjajo vstopiti v delavsko organizacijo ali jih vabijo na shode. Zopet drugi so, ki ne spoznavajo še prave krščanske delavske organizacije in se obešajo na vrat kričavih socialnim demokratom. Plačujejo v socialno-demokratska društva prispevke in naročajo socialno-demokratske liste. Vsi ti niso zavedni delavci. Socialna demokracija je sicer za delavstvo storila marsikaj, toda za to je vzela delavstvu versko prepričanje, brez katerega

Slava Bogu na višavah!

(Konec.)

Daleč tam doli so se slišali božični zvonovi, vabeči pobožne kristjane od vseh strani molit Novorojenca. — In pobožno ljudstvo je vkljub slabemu vremenu kar drlo proti cerkvi. Nebo je bilo z oblaki pokrito in le prebel sneg, ležeč na debelo, je preganjal kolikor toliko močno temoto.

Nestete svetilnice v cerkev hitečih pa so svetile kakor zvezdice na nebu v temno noč s svojim rdečkastim svitom. — Krasen pogled! Kako bi to ne razveselilo in uradovoljilo človeškega srca!

Bilo je dokaj mrzlo, in zdaj pa zdaj je potegnil veter, da je zašumelo suho listje po drevesju.

Oče je tem krepkeje in hitreje stopal s svetilnico v roki, za njim je drobila Francika, vsa zamišljena in zatopljena v žalostno usodo.

Po dedovem nasvetu je skušala očeta udobrovoljiti ter ga je popvpraševala toinono, ni pa mogla spraviti iz njega niti besedice. Mož je hitreje in hitreje stopal po poti navzdol, da bi se morda ne zakasnil, kajti vsi sovaščani so bili že daleč spredaj.

Kar pade raz nadpotno steno kup snega na pot in izbije obenem očetu svetilko

iz roke. On pa, hoteč se v naglici ogniti snegu, izgubi ravnotežje ter se zvali v zijačo brezno.

Obupno zakriči zbegana hči ter kliče na pomoč, da se je daleč od gore odmevalo.

Streljaj nižje sta bila fanta, hiteča v cerkev. Ustavila sta se zaslišavša klic na pomoč.

»Gotovo se je kdo ponesrečil,« reče prvi boječ ter sili tovariša, naj bi šla gledat, kaj bi bilo.

»Pojdi, pojdi,« ga zavrne drugi, »Bog vedi, kdo uka! Gotovo je bil kdo, ki mu je bolj pri srcu dekle kakor pa cerkev.

»Ne vmirim se, dokler ne izvem, kaj je,« de hitro prvi, ki je bil nam že znani Janez, ter steče s svetilnico nazaj po poti.

Čudno mu je bilo pri srcu, in bolj in bolj je bil prepričan, da je čul — Francikin glas. Dospevši do osodepolnega kraja — vzre res njo!

»Kaj si ti, Francika, za božjo voljo —, kaj se je pa zgodilo,« jo v eni sapi nagovori ter hiti k njej.

»Sam Bog te je poslal sem,« mu odgovori dekle, »o pomagaj mi za božjo voljo, oče je padel v prepad,« ter pokaže z roko nesrečno mesto.

»Treba je hitre pomoči, če le še živi, nisi nič slišala?«

»Zdajpazdaj je slišati ihtenje po mamelem.«

»Bog se nas usmili, da bi le ne bil padel v globoki deroči lijak,« reče Janez, se nagne nad prepad ter pogleda doli kolikor mu je bilo mogoče pri majhnem svitu svetilke. In res je zazrl očeta. Držal se je za veje nekega grma, ki je rasel iz skalovja nad globok potok. Pokliče ga po imenu, nakar ga nesrečnik mlo poprosi, naj mu pomore kakor hitro mogoče.

Janez steče, kolikor more do najbližnje kočice po vrvi in se čez malo časa povrne ž njo. Nato spusti vrv in prepad, zakliče skoraj obnemoglemu, naj se trdno prime zanj, in oba s Franciko jameta vleči oprezno za vrv, opiraje se z nogami na ondi stoječo skalo. Kmalu je bil na vrhu.

»Hvala Bogu,« jame s tresočim glasom govoriti, »da ni nič hujšega. Tebi pa, ljubi Janez, poplačaj Bog stotero to veliko dobroto, kajti v moji moči ni, da bi te dostojno in dovolj nadaril. Pred vsem pa te prosim odpuščanja, da sem te tako hudo razžalil in osramotil. Vse hočem zopet poravnati.

Na šibkih vejah nad prepodom se držeč, sem Bogu sveto obljubil, da vaju hočem osrečiti, če me reši preteče strašne smrti. In storiti hočem, kar sem obljubil.

Tudi se ne čutim toliko slabotnega, da bi ne mogel iti k službi božji. »Pojdimo te-

je rešitev socialnega vprašanja nemogoča. Ustvariti večni srd in nezadovoljstvo, je veliko lažje, kot razdreti sedanjo družbo in na nje razvalinah ustvariti novo, po načelih socialne demokracije. Na kaj naj se upira socialno-demokratska družba? Morda na nestalnost, katero uči? Nemogoče! Kjer ni stalnosti, ni gotovosti in brez gotovosti družba obstati ne more. Delavstvo tega ne razume in zato coklja za »preroki« socialne demokracije. Spoznavanje načel je torej nujna stvar. Zato je treba delavstvu pouka, ki se dobi v krščansko-socialni delavski organizaciji. Slovensko delavstvo naj skuša letos, da se organizira v delavskih društvih in posebno pri »Strokovni zvezi«. Treba je resnega dela, in vsak, ki se tega zaveda, naj stori svojo dolžnost. Razširja naj se v delavskih vrstah smisel do dobrega berila. Posebno »Našo Moč« bi moral imeti vsak delavec. Bodrino zaspance, poučujmo nevedneže in zidajmo poslopje krščansko-socialne delavske organizacije in z njo boljše prihodnosti delavstva!

Tobačno delavstvo.

Delavki v spominsko knjigo.

Črno na belem, v vezano knjigo
pisati volja me ni.
V Tvojega srca knjigo spominsko
pišem besede Ti tri.

Prva: P o z a b i !

Smenj je življenje, šum in kričanje:
drenjajo, sujejo, kregajo se,
glihajo, kolnejo, hvalijo, lažejo,
z vinom nazadnje zalivajo vse.
Kar si prejela sunkov na semnju,
skusila grdih laži in kletvin,
skrij jih, Ivanka, pogumno pozabi;
v srcu umori si nanje spomin.

Druga: Z a u p a j !

Solnce se vrača vsak dan veselo,
prtje in cvetje se vedno mladi,
v srcih človeških se vedno pretaka
vrelec še frišne in gorke krvi.
Upaj, da lica se blede zrudijo,
zjasnijo mrkle in kalne oči,
da se od solnca ožarijen, nasmehne
zarod trpinov, ki v mraku ječi.

Tretja: Ž r t v u j s e !

Svečo pogledj, ki se sama povživa,
vedno je manjša, ko drugim gori,
njeno svetlobo uživajo drugi,
nanjo misleč šele, ko že zgori.
Bodi kot sveča! Dovolj jih je v temi,
treba jim luči, da pridejo iz nje.
Gori, izgori in nase pozabi,
pa zadovoljno bo tvoje srce.

V Ljubljani pred adventovim Šmar-
nom 1909.

Tole pesmico ponatisnemo iz spominske
knjige neke ugledne odbornice naše kršč.-
soc. delavske organizacije. Zahvalimo se

daj, da skupno zahvalimo Boga,« reče Janez
ter prime očeta pod pazduho, da bi mu olaj-
ševal težavno hojo. Tiho so stopali vsi na-
vzdol. Pot ni bila več nevarna in bolj in bolj
se je širila.

Med tem je v farni cerkvi zadnjič od-
zvonilo in božja služba se je začela. Na-
okrog po naravi je bilo vse tiho, le polnočna
ura se je mogočno glasila v noč ter nazna-
njala ljudem presveti trenotek, ko se je ro-
dil naš Izveličar v betlehemskem hlevu.
Pobožno so se naši znanci prekrizali ter po-
šiljali srčno molitev do Njega, ki nam to-
liko dobrot deli.

Vsi so se čutili neizmerno srečne in za-
dovoljne, in dospevši v cerkev so do solz
ginjeni poslušali rajske glasove:

Slava Bogu na višavah!

Ni minilo dolgo in Janez in Francika
sta bila srečen par. In še dandanes živita
srečno in složno v družbi z jako postaranim
očetom, kateremu ni žal, da je vzel Janeza
za zeta.

Vsi skupaj se pa vsak dan v molitvi
spominjajo strašnega svetega večera ter
hvalijo Boga za njegovo previdnost!

lastnici spominske knjige, ki nam je dovo-
lila ponatis.

Nova pokojninska določila je v ljub-
ljanski tobačni tvornici prva proglasili na-
ša organizacija, ki je dobila obvestilo od
»Avstrijske krščansko tobačne delavske
zveze« na Dunaju. Soc. demokrati začetko-
ma niti verovati niso mogli, da so res pri-
šla nova določila o pokojnini. Bili so popar-
jeni, tihi in celo naglašali, naj se delavstvo
ne prenaagli in naj ne veruje poročilom naše
organizacije. Naša organizacija je takoj
sklicala ogromno obiskan sestanek, na kate-
rem sta Gostinčar in Moškerc pojasnila no-
va pokojninska določila. Obenem se je pa
tudi vodstvu naše organizacije naročilo,
naj se potegne

za že vpokojene sodelavke in sodelavce,

ki niso deležni dobrot novih pokojninskih
določil. Naša organizacija je zato sklicala
v ponedeljek sestanek že vpokojenih delav-
cev, na katerem se je sklenilo po poročilu
Gostinčarja, Čatarja in Moškerc, da se sto-
re vsi potrebni koraki, da postanejo tudi že
vpokojene delavke in delavci deležni nove
pokojnine seveda tako, da ne bodo na nobe-
ni škodi. Malokdaj še smo bili tako pretre-
seni v dno duše, kakor smo bili ob sestanku
že vpokojenega tobačnega delavstva. Toži-
le so revice, kako so jih pred leti pretepali
in izmzgavali v tvornici, kako so bile de-
lavke, ki so se preživile zaradi takratne
sramotne plače s hlebčkom kruha ali z dve-
mi žemljami povsodi še zaničevane. In iz-
vedeli smo, da se nekaterim revicam v po-
koju tako slabo godi, da morajo prosjčiti
za preživljenje gnjilo sadje in solatne od-
padke na trgu. To dokazuje, v kaki neizre-
čeni, veliki revščini trpe, žive in umirajo do
zadnje kaplice krvi izmzgane vpokojene
tobačne delavke! Vprašamo, ali so to zaslu-
žile? Saj niso same krije, da jih niso naše
rojenice v pozlačeni zibelki. Naša organiza-
cija in poslanci S. L. S. store vse, da bodo
tudi vpokojene tobačne delavke deležne do-
brot nove pokojnine.

Za zgled. V zadnji lanski proračunski
razpravi pri postavki tobak v odseku ni no-
ben soc. demokratski poslanec nastopil za
izboljšanje pokojnin tobačnemu delavstvu.
Sodbo naj si napravi o soc. demokratskem
hvalisanju tobačno delavstvo samo.

**Kdo prepisuje in pobira stopinje za
drugimi.** Razmere v kuhinji naše tvornice
so neznosne. Vedno in vedno smo mi zahte-
vali po shodih naše organizacije in po na-
šem časopisju, naj se kuhinja tako vredi
kakor zahteva naša moderna, socialna do-
ba, zahtevali tudi, naj se poveča uprav-
škandalozna ordinacijska soba. Hvala Bo-
gu. Dosegli smo, da se je spomnila na to,
kar smo mi vedno zahtevali, tudi soc. de-
mokracija. Soc. demokrati imajo popolno-
ma prav, da stopicajo za nami in zahtevajo
nekaj, kar mi zahtevamo že leta in leta in
kar se mora zgoditi, ker so razmere v ku-
hinji, namesto da bi se zboljšale, vedno
slabše.

O rdečem zabavljanju proti našim so-
mišljenikom in somišljenicam smo skleni-
li, da bomo molčali. Kdo se bo prerekal z
zapeljanimi revicami in revčki, ki jim je
glavna stvar zabavljanje proti veri, cerkvi
na eni strani, postransko pa boj za delavsko
izboljšanje. Zakaj bi se prerekali z ljudmi,
ki vidijo višek soc. demokratskega boja za
delavstvo v tem, da grde, obrekujejo in se
lažejo kar na lepem o naših ljudeh. Dosegli
so to, da se naši somišljeniki in somišljeni-
ce smeje onemoglim protidelavskim social-
no - demokratskim bezniškim psovkam in
smatrajo za pohvalo svoji deloljubnosti za
dobro, sveto našo stvar, če se o njih laže to-
bačno glasilo soc. demokratske olike, ki se
je pač učila pred leti na ljubljanskem Gra-
du. Pozivamo soc. demokratsko časnikarsko
inteligenco, naj si nabere še daljše psov-
karske litanijske, ker njihove psovke in oči-
vidne laži le koristijo krščansko socialni
tobačni delavski organizaciji. Le naprej po
tej poti tudi v letu 1910, sebi v škodo, in nam
pa v zabavo in korist.

Železničar.

V slogi moč. V minulem letu je naša
»Prometna zveza« lepo napredovala. Ker pa
še veliko železničarjev ni v našem taboru,
hočemo izpregovoriti zdaj ob Novem Letu
resno besedo ž njimi in z našimi člani. Vsak
dan dobiva »Prometna zveza« iz vseh kra-
jev razne pritožbe o napakah. Prosi se, naj

dela organizacija na odpravo napak. Uspeš-
no zamore v korist železničarjev vodstvo
edinole nastopiti, če se prav povsod razširi
naša organizacija. Vzemimo le sedanjo av-
tomatiko pri državnih železnicah. Nižje
kategorije niso in ne morejo biti zadovolj-
ne. In izboljšanje delavcem? Toliko kot nič.
Nastopiti bomo morali odločno da kaj do-
sežemo. In zasebne železnice? Tu je stvar še
slabša. Službena in počitna doba se morata
še temeljito izpremeniti. Ako hočemo resno
dvigniti svoj stan, moramo izbrati pota, ki
nas dovedejo do smotra, ki smo si ga zasta-
vili. Skrbeti moramo, da se organiziramo,
da se strokovno združimo. V slogi moč, sta-
ra resnična prislovica. Med železničarji pa
ni prave sloge. Bije se vedno neprestan boj
med posameznimi kategorijami. V social-
nem in gospodarskem oziru se mora krščan-
ski železničar enotno organizirati. Ne cepiti
železničarskih moči v razne organizacije.
Krščansko misleči železničarji imamo sa-
mosvojo strokovno rganizacijo, v kateri smo
sami gospodarji: »Prometno zvezo«. Zdru-
ženi morajo biti v njej vsi krščansko mis-
leči poduradniki, služabniki in delavci, da
se skupno borimo za blagor svojega stanu.
Ali ste pa storili svojo dolžnost nasproti
»Prometni zvezi«? Ali ste že pridobili kaj
novih članov »Prometni zvezi« zdaj za No-
vo leto? Ne strašite se nikogar. Nasprotni-
kov ne napadamo, pripravljeni smo, da se
borimo skupno ž njimi za stanovske kori-
sti, ampak izzivati se tudi ne pustimo, ne
pustimo blatiti svojih svetinj in svojih vzo-
rov. Tudi v letu 1910 hočemo neumorno de-
lovati zato, da se okrepi naša organizacija,
da postane močna na znotraj in na zunaj.
Tovariši, železničarji! Ne pozabite, da ste
dolžni kot zavedni krščansko - misleči že-
lezničarji, ne samo, da ste sami člani »Pro-
metne zveze«, marveč kot možje ste dolžni
več: »Vi morate spraviti zadnjega železni-
čarja, ki je našega mišljenja v »Prometno
zvezo«.

Grozna železniška nesreča v Uferskem.

Na Svet dan je zadel praški brzovlak ob pol
deseti uri dopoldne na postaji Ufersko v to-
vorni vlak. Posledice so bile naravnost gro-
zne. Mrtvih je 10 in 23 nevarno ranjenih. Di-
stančno znamenje je bilo »prosto«. Praški
brzovlak, ki na postaji Ufersko ne stoji, je
zavozil s polno silo v tovorni vlak, ki je de-
lal pravkar prost tir brzovlaku. Ta železni-
ška nesreča je najstrašnejša, kar smo jih
imeli v 41 letih v naši državi. Med Plznom
in Horovicem je 10. novembra 1868. zavozil
osebni v tovorni vlak, ki je vozil 235 voja-
kov. Takrat je bilo mrtvih 33 vojakov, ne-
varno pa ranjenih 43 in 14 lahko. Prometni
uradnik Zeiss je povzročil grozno nesrečo,
ker ni proge pustil zaprte. Seveda pritiskajo
tudi ostale uslužbenice. Ampak brez krivde
tudi ni železniška uprava. Na postaji Uher-
sko ni nobenega umikalnega tira. Vsak že-
lezničar tudi zna, kaj da pomenja ustaviti
na prosti progi pri dištančni šajbi brzovlak.
Sitnosti, zaslišanja in kazni. Vsak železni-
čar dela s polnim parom, da napravi brzo-
vlaku prost tir in tako je bilo tudi na posta-
ji Ufersko.

Med brati in sestrami.

Sava. Vsak zaveden krščansko-socialni
delavec mora zasledovati tudi politično de-
lovanje, posebno državnega zbora, ter brati
dobre časopise, da vé, kaj se dela za ljudske
potrebe, posebno pa obiskovati shode. S tem
se vsak izobrazí, postane zaveden, ter zna
ob potrebi zahtevati svojih pravic. Zato
pridimo vsi na občni zbor »Krščansko-so-
cialnega delavskega političnega društva«,
kateri se vrši dne 9. januarja popoldan toč-
no ob 3. uri v »Delavskem Domu«, kjer bode
poročal na občnem zboru gosp. državni po-
slanec Jožef Gostinčar.

Sava. Sila sicer le en čas trpi, a v naši
pokariji pa že več let. Na čelu tega oddelka
je mož, s katerim se je »Naša Moč« že več-
krat bavila. Mislili smo, da se bo za vedno
poboljšal, a se je le za malo časa, sedaj je
pa hujši kot trinog. Krivica, katero je stor-
il, ne sme ostati prikrita. Star delavec
Martinjak, mož obdarovan z veliko družino,
sicer ne Bogve kako vzoren gospodar, ker
včasih tudi rad pogleda v kupico, a vendar
priden delavec, vrgel je par starih desk, s
katerimi je bil papir, obit v peč. A mojster
P. ga je zavoljo te malenkosti pognal sedaj
v zimi na plac delat, ko vendar star mož,
nevajen zunaj delati, tega ne more. Ker ta
trinog nima usmiljenja s starimi ljudmi,

usmilil se ga je drug mojster ter mu dal delo pod streho. Čast temu mojstru. Ta delavec, četudi ni naš pristaš, se nam je smilil, saj take krivice ne privoščimo nobenemu nasprotniku. Koliko zabojev, kateri bi se dali popraviti, morajo na povelje tega trinoga v peč, kolikokrat mora kak delavec ob 4. uri zjutraj na delo, da stare, še porabne zavoje od žeblov znosi v peč, a za mojstra ni kazni. Ko pa delavec eno staro tresko svojevoli v peč vrže, pa marš ven na mraz delati. Pa tudi ta tič se bo vjel, in sicer tako, da še na plac ne bode šel. Saj je še gospod ravnatelj več kot ti. Pa še drugič kaj. — Več delavcev, katerim se je mož resnično smilil.

Kamna Gorica. Dolgo se že nismo oglašili v našem izvrstnem listu v »Naši Moči«. Morda ste že mislili, da spimo spanje pravičnega. A temu ni tako, ampak se tudi mi krepko gibljemo. V nedeljo 2. t. m. smo imeli društven občni zbor, kateri je bil dobro obiskan. Predsednik otvori zborovanje in pozdravi navzoče člane in članice in podeli besedo gospodu Jerneju Ermanu, ki v lepem govoru navdušuje člane in članice, kako naj se izobrazujejo, da tudi za naprej ohranijo ugled društva pri ljudeh. Potem pride na vrsto druga točka, poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in knjižničarja, ki so bila prav ugodna. V odbor so bili izvoljeni skoraj soglasno: Matija Mikelj, Rok Bohinc, Jernej Varl, Ivan Režek in Valentin Arh. Pri ženskem oddelku pa: Barbara Pogačnik Fr. Pog. M. Arnež, Mar. Tomaževič. Po volitvi da predsednik besedo gospodu profesorju Arhu, ki primerja društvo drevesu, ki ma tudi svoje veje, ki sta ženski oddelek in telovadni odsek. Če bodo te lepo skupno delovali bodo dosegli vspehe, ki jih bodo enkrat vsi veselili. On poziva člane, naj pridno agitirajo za društvo, da bodo tudi oni, ki še niso v društvu, pristopili vanj. Nadalje poziva člane, naj pridno čitajo časopise in knjige, da bodo kaj vedeli, kajti dandanes človek ne velja nič, ako ni izobražen. Izobrazijo se pa delavec le v društvu. Potem nam je podal gospod profesor še veliko lepih naukov, za kar smo mu prav iz srca hvaležni. Predsednik priporoča navzočim naj podpirajo dobro časopisje, posebno pa delavsko glasilo »Našo Moč« ker dosedaj se je pri nas obračalo premalo pozornosti na ta izvrstni list. Na to predsednik zaključi zborovanje, želeč društvu obilo vspeha.

Iz Sela pri Ljubljani. V nedeljo, 2. januarja t. l. je priredilo tukajšnje »Slovensko katoliško izobraževalno društvo« igro: »V zadnjem trenutku«. Obširni salon gospoda Oražma je bil nabito poln občinstva. Igra se je otvorila s krasnim in pomenljivim govorom, katerega je imel gospod dr. Jerše. V kratkih, a jedrnatih besedah je g. dr. Jerše naslikal pomenljivo in tudi jako podučljivo igro za vse sloje, najbolj pa za delavstvo. Po končanem govoru nastopijo čili in jako spretni mladeniči na odru in s čudovito spretnostjo dovrši vsak posameznik in vsi skupaj svojo nalogo. Posebno smo občudovali spretnost Franceta, ki je večkrat ganil občinstvo do solz. Ganljivo je bilo videti in slišati, kako so soc. demokrati neizprijenega Franceta pripravili ob vero in ljubezen do bratov in očeta Srečnika. S posebno pozornostjo je občinstvo sledilo IV. dejanju. France ves obupan, zapeljan od soc. demokratov, zgubljen, se v gozdu pripravljaja na smrt. Kar naenkrat počí samokres, prvi strel namenjen svetu, drugi njemu. A v tem hipu priskoči mu na pomoč njegov brat, ki je bogoslovec ter ga obvarje grozne smrti. Ganljivo je bilo videti, kako potem vsi skupaj pridejo k očetu Srečniku, vsi trije njegovi sinovi in med njimi tudi France, ki je bil zopet srečen na Sveti večer pri božičnem drevescu. Vsi ki so nastopili pri igri, zaslužijo posebno pohvalo. Igro pa priporočamo vsem izobraževalnim društvom. Posebno koristno bi bilo, da bi jo tudi soc. demokrati v resnici igrali za vzgled samim sebi. Pripomniti imam, da je ob koncu igre gđč. Tomažič poklonila prekrasni šopek v imenu društva gospodu Iv. Ravnikarju, za kar se je v krasnih besedah zahvalil. Vam kličemo krepko naprej!

Iz Vevč. Dobro vem, da večina delavstva težko čaka na naš list, češ, kaj bo novega prinesel z novim letom. Vzroka zato imajo moji tovariši in tovarišice dovolj. Pa ravno tega, kar najtežje pričakujete, Vam danes nečem povedati. Samo to Vam pa povem, da so pri vseh kotih naše tovarne nastavljena ušesa, ki jako pazljivo zasleduje-

jo gibanje gotovih oseb. V tej službi se nekateri tudi zelo odlikujejo s svojimi nosovi. Zlasti sedaj ko se gre za to, kedo je tako kruto žalil v »Naši Moči« neko osebo, kateri so baje postala tla po tem dopisu zelo vroča. Pa to nas nič ne briga. Mi ne maramo, da bi se nam izkazovale milosti, ampak hočemo, da se nam da pravica, ki se pa sedaj menda melje pri »kamnih« in se bo porabila za lepenke. Nekdo je tudi zadnji čas dobil patent za lagati. In to svojo obrt zna tako izborno, da sam sebi nazadnje veruje in zraven njega tudi stotine delavcev, čeprav po tihem pravijo, da ni res. Kaj je ta umetnik vse skupaj spravil, bomo že še preresetali. Ta blaga duša, ki se kar cedi sladkosti, pa ne vidi, kako ubogi delavec, ki ima ravno iste pravice do življenja, počasi umira, v rokah, ki so vsa namazana z medom, ki ima namen uboge trpine izkoristiti do mozga. Naj navedem samo en zgled. Po postavi je zapovedano, da na Sveti dan tovarne stoje. To je seve velika izguba za tovarne. Kaj si izmisli brihtna glavica? Delavkam se zapove, da morajo ta prost dan prej delati več dni po dve uri na dan čez normalni čas. Torej od šeste ure zjutraj do osme ure zvečer, to je 14 ur na dan. Seveda bi se imelo za to čezurno delo plačati po postavi 50 odstotkov več kot pa normalno delo. Bistra glavica si tudi tu zna pomagati. Izmisli si, da uboge delavke težko pogrešajo zaslužek enega dneva, kar je žalibog tudi res. In zato se je treba tudi tu malo posladkati. Delavkam se reče, da se blago mudi in da naj toliko delajo, da se praznik poravna, da ne bodo prikrajšane na zaslužku. To se prav lepo sliši. Če pa pomislimo, da delavka tiste ure nič več ne zasluži kot podnevu v normalni uri in da mora lačna svoje moči podvojiti; potem se nam bo stvar zdela malo drugačna. Uboge reve hodijo blede in izmučene, kot da so že iz grobov prilezle nazaj. In ako pogledamo v bolniško knjigo, nas kar nraz pretrese, ko vidimo kako gospodari tu jetika in druge enake bolezni. In temu so vzrok dobrote ki nam jih naklanja in s katerimi se javno baha neki gospod imejtelj »patenta«. Bojimo se le, da se ne bi ta sladčica prekmalu skisala. Delavci in delavke pa le še naprej pridno nabirajte podpise za »Našo Moč«, ker tu homo svoje težave brez skrbi odkrili, odkrili pa tudi vse krivice, s katerimi nas pritiska sila nenasitnega kapitalizma k tlom. V prihodnjih številkah pa bomo že še kaj pametnega povedali, ako prav to izvestne gospode boli in ako prav nas zasledujejo. Na svidenje!

Okno v svet.

V Avstriji zborujejo sedaj deželni zbori. Za nas je seveda zelo važen kranjski deželni zbor. Kakor čujemo se v odseku posvetujejo o izpremembi mestnega statuta za Ljubljano. Pri tem pride v poštev seveda volivna reforma za občinski odbro. Naša zahteva je: Splošna in enaka volivna pravica.

Na Grškem zopet vre. Častniki diktirajo zbornici postave, katere mora ta sklepati. — Pač nezdrave razmere.

**Priporočamo našim rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO.**

Čez



ga ni!

**Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!**

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!

Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost liter K 2•40.

Kabinetna kakovost „ „ 4•80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

A. ŽIBERT

• LJUBLJANA •

PREŠERNOVA ULICA

**PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.**

Račun Strokovnega društva delavcev na Savi za V. upravno leto 1909.

Prejemki			Izdatki		
	K	v		K	v
Blagajnična gotov. na 31/12 1908	235	60	Bolniška podpora za 1441 dni	1121	80
Društveni znaki	3	—	Pogrebna podpora	120	—
Vstopnina in knjižice	6	60	Razne potnine	37	50
Članarina I. oddelka	1334	—	Prispevek k časopisju	76	50
II.	30	90	Stanarina, postrežba in svečava od pisarne	94	—
Ženska članarina	25	—	Blagajniška nagrada	50	—
Pogrebna podpora	23	50	Uradni stroški	48	30
Dohodki veselic	194	2	V hranilnico vložilo	180	—
Iz posojilnice dvignilo	150	—	Blagajniška gotovina 31/12 1909	274	52
	2002	62		2002	62

leta 1908.			Društveno premoženje			leta 1909.		
	K	v		K	v		K	v
Hranilnična vloga z obrestmi	4384	25	Hranilnična vloga z obrestmi	4598	62			
Vrednost društvenega blaga	203	18	Vrednost društvenega blaga	198	78			
Blagajnična gotovina	235	60	Blagajnična gotovina	274	52			
	4828	03		5071	92			

Leta 1909. se je pomnožilo društveno premoženje za K 243 89 v.

Sava, dne 31. decembra 1909

Odbor.

Člani in somišljeniki, udeležite se v obilnem številu občnega zbora, kateri se vrši dne 9. januarja ob 4. uri pop. v »Delavskem domu«. Pokažimo, da se nam gre za naš obstoj, ker se bo razpravljalo med drugim tudi o pristopu k J. S. Z., ter se tudi novi člani sprejemali.

**Veliki nakup zniža ceno
Veliki promet
omogoči veliki nakup**

Vsled tega gledam edino na veliki promet in prodajam blago po najnižjih cenah. Ne visoke cene, ampak veliki promet je moj dobiček, ker se blago hitreje proda, stranka je zadovoljna ker sveže blago po ceni kupi. Pri nakupu manufakturnega (gvaninega) blaga dobi se za moške ali ženske fino ali proslo blagovolite se poslužiti trdke

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Špi-
talska) ulica 5, to je glavna
trgovina. Podružnice trdke
so: Pri Skofu, Pogačarjev
trg (Sadni trg) v veliki mestni
hiši Pri Miklavžu, Medena

ulica

V vseh teh trgovinah se bode
prepričali v veliki zalogi blaga
vseh vrst v nizkih cenah in pri-
jazni postrežbi

Pazite natančno na
imenovane trdke!

Na deželo se pošiljajo
vzorci poštne prosto



Velika zaloga! Nizke cene!

Radi velike zaloge znatno znižane cene!!!

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pri-
četih in izvršenih žen. ročnih del, idrijskih
čipk, vstavkov, svile, volne, bombaže i. t. d.

Velika izbira drobnega in modnega blaga:
rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat i. t. d.
Predtisk in vezeni monogrami ter drugih risb.
- Primerna darila za godove in druge prilike -

Priporoča se z velespoštovanjem

FR. MERSOL, Ljubljana, Mestni trg 18.

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri češniku)



LJUBLJANA



Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbori naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!



Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK
francoska prekmorska družba.

Veljavne vozne liste (Šifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši »KMETSKA
POSJOJILNICA« nasproti gostilni pri »FIGOVCI«.

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izdelanih oblek za
gospode, dečke in otroke

:: novosti ::

v konfekciji za dame

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporoča sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6 ste-
klenic 1 krono.
Kaplje za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kaplje zoper želodčni krč,
steklenica 50 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kaplje proti zobobolu, ste-
klenica 20 vin.
Mazilo zoper pege, lonček 1 K.
Obliž za kurja ocesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škati-
lica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatilica
80 vin.
Posipalni prašek, proti ogni-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatilica 50 vin., 6 škati-
lic 2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju po
udih, steklenica 1 krono.
Ribje olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstranitev
kurjih oces, bradavic in trde
kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za tase, steklenica 1 K.
Trpotec sok, izvrstno pripo-
moček proti kašlju, steklenica 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kroni 60 vin., in 4 krono 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatilica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

Matej Orehek :: Ljubljana

prodajalna v lastni hiši Kolodvorska ulica 26

Največja izbira raznovrsnega blaga kot:
izdelanih oblek domačega izdelka,
velika izbira klobukov in čepic, vseh
velikosti obuvala, perila, ovratnic, kov-
čkov za izseljence, srebrnih ur in ve-
rižic in vseh galanterijskih predmetov priporočam

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju
in kavi; **kri, moč, zdravje** dosežete
in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak
knjižico brezplačno

v lekarni Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani
ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet v l. 1908
čez 72 milijonov K.

Lastna glavica kron 420.537.92

Stanje vlog
čez 20 milijonov K.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8, pritličje v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure 41 0/100 brez kakga odbitka, tako da prejme vložnik
zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 41 2/100 od vsakih 100 kron čistih 4.50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje
po pošti so poštne-hranilnične položnice na razpolaganje.

Dr. Ivan Šušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpred. Odborniki: Anton Belec, posest.,
podj. in trg. v St. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. posl. Anton Kobi, posest. in trg.
Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposest. v Ljubljani. Matija Koar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar,
sveinik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posest. in blag. »Ljudske posojil.«,
Ivan Pollak ml., tov. Karol Pollak, tov. in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 reg. zadruga z om. por. Kongresni trg št. 19
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do
12. ure po 4 3/4%, to je: daje za 200 kron 9 kron
30 vinarjev na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Berlini davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., Kanonik A. Sušnik l. r.,
predsednik. podpredsednik.

Ivan Jax in sin v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo ::

voznih koles



Šivalni stroji za rodbino in obrt

